

Tələbə tribunası

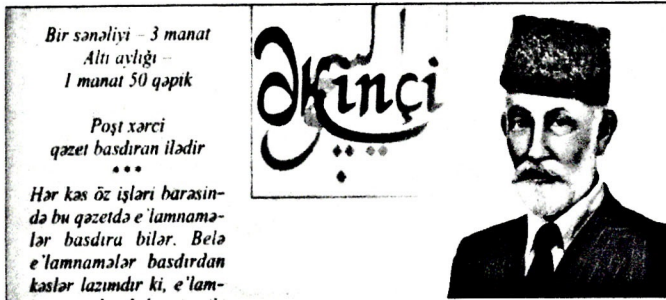
Müxtəlif all məktəblərin jurnalistika fakültələrində təhsil alan tələbələrin, gələcək jurnalistlərin yetişməsi, ilk yazılarının geniş oxucu auditoriyasına çatdırılması üçün "Şərqi" qəzeti müxtəlif platformalarda, məhdud çap imkanları çərçivəsində gənclərə dəstək olmağa çalışır. Bir neçə ildir ki, BDU-nun Jurnalistika fakültəsinin tələbələrindən yazıları "Şərqi"nin səhifələrində işıq üzü görür. Niyətimiz peşəkar kadr hazırlığına dəstək olmaqla yanaşı, həm də gənclərin yaradıcılıq proseslərində iştirakını təmin etməkdir. Mövzu seçimində də heç bir məhdudiyyət yoxdur. Oxuçularımızdan da təmənna edirik ki, məqalələri oxuyarkən əlinə yeni qələm alan, dünyagörüşü yenilə formalaşan və yaradıcılıq maneələri ilə təzə tanış olan gənclərin ilk yaradıcılıq məhsulu olduğunu nəzərə alsınlar.

vermiş kafedra müdiri S.Sredinski (həmin müəssisəni götürən tələbə Hadi Mirzəzadə sonralar dil tarixi üzrə məşhur alim, BDU-nun professoru olub) göstərdirdi ki, bu vaxtadək Şuralar İttifaqında jurnalistika təhsili iki məktəbdə həyata keçirilirdi: Moskva Jurnalist İnstitutu və Leningrad Mətbuat Texnikumunda.

Müəyyən fasilədən sonra 1945-ci ildən Filologiya fakültəsinin nəzdində yaradılan jurnalistika şöbəsi 25 il bir kafedra - Jurnalistikanın nəzəriyyəsi və təcrübəsi

"Əkinçi" ən böyük tarixi abidədir

Azərbaycan mətbuatı uzun, keşməkeşli bir yol keçib

Mehmed Emin Resulzadənin dediyi kimi: "Hər ölkənin mədəniyyətinin inkişafı onun ədəbiyyatının inkişafı ilə bağlı olduğu kimi, hər millətin siyasi vəziyyəti də onun mətbuat azadlığı ilə bağlıdır".

Həqiqətən də elədir, o millət, o məmləkət xoşbəxt və azaddır ki, onların mətbuatı azad və xoşbəxt olsun. Bu məsələni lazımcına dərk etmək və anlamaq istəyirsinizsə, onda gərək mətbuat tarixini oxuyub araşdıraraq, onun vəzifələrini və müxtəlif vəziyyətlərini təhlil edəsiniz. Elə məhz mən də bunu özümə borc bilib, bu məqaləni yazdım.

Resulzadənin "IV hakimiyyət" adlandırdığı jurnalistikanın ilk təməli yolu mətbuatdan keçir. Bəs Azərbaycan mətbuat tarixinin uzun və o qədər də çətin olan bu yolu hansı tarixə söykənir?

149 il bundan əvvəl Həsən bəy Zərdəbinin yaratdığı "Əkinçi" qəzeti ağır sınaqlara məruz qalıb. Amma o, hər çətinliyə dözüb, daha mübariz olub. Əqidədaşlarından birinin söylədiyi kimi, "dünyaya ac gəlib, ac getmə de" adı tarixə düşüb. Bu mübarizəni sonrakı illərdə "Ziya", "Keşkül", "Şərqi-Rus", "İrşad", "Kaspi", "Molla Nəsrəddin" kimi qəzet və jurnallar davam etdiriblər. Onu da qeyd edəsiniz ki, ilk mətbuat orqanımız olan "Əkinçi" (1875) həm də ölkəmizdə jurnalistika ənənəsini formalaşdırıb. Bu mənada o, Azərbaycanın tarixi abidəsidir.

1918-ci ildə ölkəmizin müstəqillik qazanması milli mətbuatımızın inkişafına təkan verib. Belə ki, həmin illərdə ilk dövlət qəzetimiz fəaliyyətə başlayıb, eləcə də digər müstəqil mətbuat orqanları nəşr olunub. O dövrdə

Üzeyir bəy və Ceyhun bəy Hacıbəyli, Cəfər Cabbarlı, Əli bəy Hüseynzadə, Əhməd bəy Ağaoğlu və başqaları jurnalistikamızın inkişafına öz töhfələrini veriblər. Demokratik Cümhuriyyət dövründə jurnalistikamız sözün həqiqi mənasında demokratiya meyarları ilə inkişaf edib. Yetmiş illik sovet dövründə isə kommunist ideologiyasına xidmət göstərəcəklər də, bu illərdə bir çox peşəkar jurnalistimiz də yetişib.

Bu gün Azərbaycan mətbuatı, jurnalistikası özünün yeni inkişaf mərhələsinə keçib. Şübhəsiz, jurnalistikamızın yeni inkişaf yoluna çıxmasında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xidmətləri misilsizdir. Belə ki, "Sivil və güclü dövlət quruculuğuna yol azad mətbuatın inkişaf etdirilməsindən keçir", - deyən Ulu Öndər 1998-ci ildə mətbuat üzərindəki senzuranı ləğv etdi. Bununla da, mətbuatımızın inkişafında sözün həqiqi mənasında dönüş yaratdı. Onu da qeyd edəsiniz ki, Ulu Öndərin bu addımı həm də bir çox başqa ölkələr üçün örnək oldu.

Bakı Dövlət Universitetinin peşəkar kadr hazırlığı sistemində jurnalistika təhsilinin öz tarixi yeri və mövqeyi var. Keçmiş SSRİ-nin universitetləri arasında ali jurnalistika təhsilinin əsası ilk olaraq 1928-ci ildə mehz ADU-da qoyulub. Həmin dövrdə Jurnalizm kafedrası tələbələrini mətbuat orqanı sayılan "Student-jurnalist" qəzetinə müsahibə

kafedrası ilə təmsil olunub. Kafedranın ilk müdiri təcrübəli qəzet işçisi, tanınmış dövlət və ictimai xadim Həsən Şahgəldiyev idi. Onunla birlikdə milli jurnalist kadrlarının hazırlığı işinə o dövrün görkəmli mətbuat işçiləri - İsmail Nəzərov, Nəsir İmanquliyev, Qılman Musayev (İlkin), Rza Quliyev, Cümşüd Əzimov da qoşulublar. Akademik Məmməd Arif Dadaşzadə, Mir Cəlil, Əli Sultanlı, Feyzulla Qasımlı, Muxtar Hüseynzadə, Məmməd Hüseyn Təhmasib, Hidayət Əfəndiyev, Məmməd Qaziyev gələcək jurnalistlərin ilk müəllimləri olublar. 1950-ci ildə şöbənin birinci buraxılışı olub. İlk məzunlardan prof. Şirməmməd Hüseynov, publisist Cavad Cavadlı, Saleh Tahirov hər zaman fəal yaradıcı heyət üzvləri ilə seçiliblər.

1969-cü ildə Jurnalistika şöbəsi fakültəyə çevrilib. Onun ilk dekanı professor Nureddin Babayev (1969-1970) olub.

Sonrakı illərdə professor Şirməmməd Hüseynov (1970-1976), dosent Seyfulla Əliyev (1976-1979), professor Tofiq Rüstəmov (1979-1988), dosent Nəriman Zeynalov (1989), dos. Akif Rüstəmov (1989-1999), professor Yalçın Əlizadə (1999-2012), professor Şamil Vəliyev (2012-2016), professor Cahangir Məmmədli (2016-2017) dekan vəzifəsində çalışıb. 2017-ci ildən isə filologiya üzrə elmlər doktoru, dosent Vüqar Ziferoğlu fakültənin dekanıdır.

Bu günə qədər fakültə minlərlə məzun diplom verib. Yüksək ixtisaslı millət kadrlar hazırlığında Nəsir İmanquliyev, Nureddin Babayev, Şirməmməd Hüseynov, Qulu Xəlilov, Fəxrəddin Mehdi, Tofiq Rüstəmov, Əliş Nəbilov və digər alim-pedaqoqların böyük xidmətləri olub.

Mayıl Sultanov,
BDU-nun Jurnalistika fakültəsinin
I kurs tələbəsi